

รูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา
Content and Language Integration Learning Model (CLIL) using the philosophy of community sufficiency economy. To promote English for communication skills for students in grades 5-6 in the Special Development Zone School in the Southern Border Provinces of Songkhla Province

ปาริฉัตร ไกรสนาม^{1*}, สุธาสินี บุญญาพิทักษ์² และเมธี ดิสวัสดิ์³

Parichat Kraisanam^{1*}, Suthasinee Boonyapitak² and Methi Disawat³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน, มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Graduate student, Master of Education (Research and Evaluation), Faculty of Education, Thaksin University.

² ดร., สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Ph.D., Department of Education (Research and Evaluation), Faculty of Education, Thaksin University.

³ ดร., สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

³ Academic, Department of Education (Research and Evaluation), Faculty of Education, Thaksin University.

*Corresponding author, E-mail: Parichat.kraisanam@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สังเคราะห์องค์ความรู้ในชุมชน 2) สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 3) หาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนบ้านทุ่งไพล อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง Amazing Songkhla จำนวน 7 แผน 2) แบบทดสอบวัดทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ 3) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะพอเพียงของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยการหาค่าเฉลี่ย

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการ 2. จุดมุ่งหมาย 3. เนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทชุมชนโดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร 4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ (2w4c) แยกย่อย ได้ 6 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Warm up) ชั้นที่ 2 องค์ความรู้ชุมชน (Content) ชั้นที่ 3 โครงสร้างการสื่อสาร (Cognition) ชั้นที่ 4 สื่อสาร (Communication) ชั้นที่ 5 การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์ (Co - Creation) ชั้นที่ 6 ขึ้นสรุป (Wrap up) และ 5. การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง - การพูดภาษาอังกฤษและคุณลักษณะพอเพียง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.45 มีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ที่ 81.86/82.00 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีพัฒนาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการใช้รูปแบบการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและมีคุณลักษณะพอเพียง

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา(CLIL), คุณลักษณะพอเพียง, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Abstract

This research paper aims to develop and study the effectiveness of the Content and Language Integrated Learning Model (CLIL) using the philosophy of community sufficiency economy. To promote English for communication skills For students in grades 5-6 in the Special Development Zone School in the Southern Border Provinces, Songkhla Province, using the research and development process, there are 3 steps: 1) study, analyze basic data, synthesize knowledge in the community; manage learning and find the effectiveness of the learning management model; and 3) find the effectiveness of the learning management model. The sample group was Grade 5 - 6 students at Ban Thung Plai School Saba Yoi District, Songkhla Province, 48 people. The tools used were 1) a model of learning management on Amazing Songkhla, a total of 7 learning management plans 3) Communication Skills Test and 4) Student's behavioral self-sufficiency observation record form Both quantitative and qualitative. The data was analyzed by using mean ($\bar{x}$) standard deviation (S.D.), t-test dependent and content analysis. The results indicated that the philosophy of community sufficiency economy To promote English communication skills, there are 5 components: 1. Principles 2. Objectives 3. Content of Sufficiency Economy Philosophy in Community Context by integrating with the foreign language

learning subject group Learning Standard 1 Language for Communication 4. The process of learning management (2w4c) can be broken down into 6 steps: Step 1 Warm up Step 2 Community Knowledge (Content) Step 3 Cognition, step 4 Communication, step 5 Co-creation, step 6 wrap up, and 5. Measuring and evaluating listening skills. The suitability of the instructional model in terms of relevance and practicability was Consistency and Possibility At a good level with an average of 4.45 with an E_1/E_2 efficiency of 81.86/82.00. The effectiveness of an instructional model was high continuously and significantly at a level of .05 and by using the learning model, the students have the English language skills to communicate and have sufficient characteristics.

Keywords: Content and Language Integrated Learning Management (CLIL),
sufficient characteristics, English for communication

บทนำ

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน การเตรียมความพร้อมทั้งด้านทักษะ ความรู้ความสามารถ สมรรถนะในการทำงาน และภาษาในการสื่อสาร ภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงเป็นทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตและเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต อีกทั้งภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด และเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก ทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ (แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 2549 - 2553) จากความสำคัญของภาษาอังกฤษที่กล่าวมาข้างต้น ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารจึงมีความสำคัญและได้ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 สาระการเรียนรู้ที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม แต่ในความเป็นจริงผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงได้ จากผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 พบว่าวิชาภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุดจาก 4 วิชา คือ 36.34 คะแนน มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ สะท้อนว่าผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทางด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

จากการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างแท้จริง ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการสอนของครูเป็นหลัก ด้านบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการฝึกภาษา เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมักจะมุ่งเน้นแต่ในด้านผลการเรียน ขาดแนวทางการส่งเสริมด้านทักษะการสื่อสารอย่าง

ธรรมชาติ ได้แต่มุ่งเน้นแต่ความถูกต้องในรูปแบบของภาษา ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาที่เรียนในห้องเรียนไปประยุกต์ในสถานการณ์จริงได้ บริบทการเรียนรู้ตามแบบเรียนจึงไม่ทำให้ผู้เรียนสนใจอยากที่จะเรียนรู้ เนื่องจากชุดความรู้ไม่ใช่ประสบการณ์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย ผู้เรียนจึงรู้สึกว่าไกลตัวจึงไม่มีการเชื่อมโยงความรู้ จนทำให้ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนุกที่จะเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เข้ากับชีวิตจริงและเข้าใจว่าสิ่งที่เรียนไปมีประโยชน์และสามารถนำไปใช้จริงได้ (อุตม เขยกิจวงศ์, 2545) การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของ การเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

การสอนภาษาแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) คือ รูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนและเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้ครูใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการดำเนินการเรียนการสอนในขณะที่เกิดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหา ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักภาษาไปด้วยในเวลาเดียวกัน ผ่านกรอบแนวคิด 4Cs ซึ่งประกอบด้วย Content เนื้อหาที่ใช้สอน Communication การเรียนรู้และการใช้ภาษา Cognition การเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้ภาษา และ Culture การเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรม (Coyle, Hood and Marsh, 2010) ดังนั้นจึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติและส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนความคิดในรูปแบบของภาษา จากการนำเนื้อหาจากสาระวิชาอื่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ภาษาเพื่อเกิดการบรรลุเป้าหมายของการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ นอกจากนี้จากงานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าการใช้การสอนภาษาแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุจุดหมายที่จะพัฒนาเด็ก เยาวชน และพลเมืองของประเทศให้เป็นผู้ “1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะพอเพียงด้วย คุณลักษณะพอเพียงประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทำได้โดยการบูรณาการแบบสอดแทรก ผสมผสานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับสาระการเรียนรู้ กระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ พัฒนาทักษะการคิด การวางแผน การปฏิบัติงาน ตามหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ (ทศนา แคมมณี, 2553) แต่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยทั่วไปไม่ได้เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ความรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ นำเอาองค์ความรู้ที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้เรียนมาเป็นเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้เข้ากับชีวิตจริง สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ในชีวิตจริง

จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำรูปแบบการสอนดังกล่าวมาส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาโดยใช้เนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา เนื่องจากรูปแบบการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) สามารถส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communication and Cognition) และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรม (Culture) โดยใช้เนื้อหา (Content) องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสอดแทรกแนวคิด หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนและสร้างคุณลักษณะพอเพียงให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้จากเนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสื่อสารภาษาอังกฤษ การสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ นำไปสู่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสื่อสารจริงในอนาคต อีกทั้งรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและเกิดคุณลักษณะพอเพียงตามทักษะและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่ควรนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ชุมชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา มาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและคุณลักษณะพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา ในด้าน

- 3.1 ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน
- 3.2 คุณลักษณะพอเพียงของนักเรียน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการสอนที่ไม่ได้เน้นเฉพาะโครงสร้างของภาษาเท่านั้น แต่การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียน สามารถสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวันแต่ก็ไม่ลืมความถูกต้องของภาษาด้วยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำ แนวทางเท่านั้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื่องจากสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเองและชุมชนได้ อีกทั้งผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ เนื่องจากการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้บทเรียนได้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทชุมชนของตนเองได้ โดยผู้วิจัย ได้ใช้รูปแบบ รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอ(Presentation) ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก (Practice) ขั้นที่ 4 ขั้นการใช้ภาษา (Production) ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป (Wrap up)

การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สองเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน (Language immersion) ซึ่งผู้เรียนใช้เรียนรู้ผ่าน การเรียนเนื้อหาเป็นพื้นฐาน (Content based instruction) ผู้วิจัยนำทฤษฎีการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษามาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ ต้องกระหนักรถึงองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ 1. เนื้อหา (Content) 2. ทักษะการคิด (Cognition) 3. การสื่อสารระหว่างกัน (Communication) และ 4.วัฒนธรรม (Culture) ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการนี้จะหล่อหลอมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง อีกทั้งนักเรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาที่ไม่ใช่เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เกิดทักษะการคิดเชื่อมโยง ทักษะการสื่อสาร และได้เรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกัน ถือว่าเป็นแนวทางการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CLIL เน้นการจัดการจัดการโดยพิจารณาหลัก 4Cs (Content, Communication , Culture, Cognition) ทำให้การจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CLIL แตกต่างไปจากรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษอื่น เนื่องจากหลัก 4Cs เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสื่อสารได้มากขึ้น การเรียนรู้เกิดขึ้นผ่านการสื่อสารเป็นหลัก เกิดการเรียนรู้เนื้อหาและภาษาร่วมกับการเรียนรู้วัฒนธรรม (intercultural knowledge) เกิดความเข้าใจเนื้อหาและภาษา ความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษา และการสร้างทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาและภาษาที่เรียน อีกทั้งยังเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วย

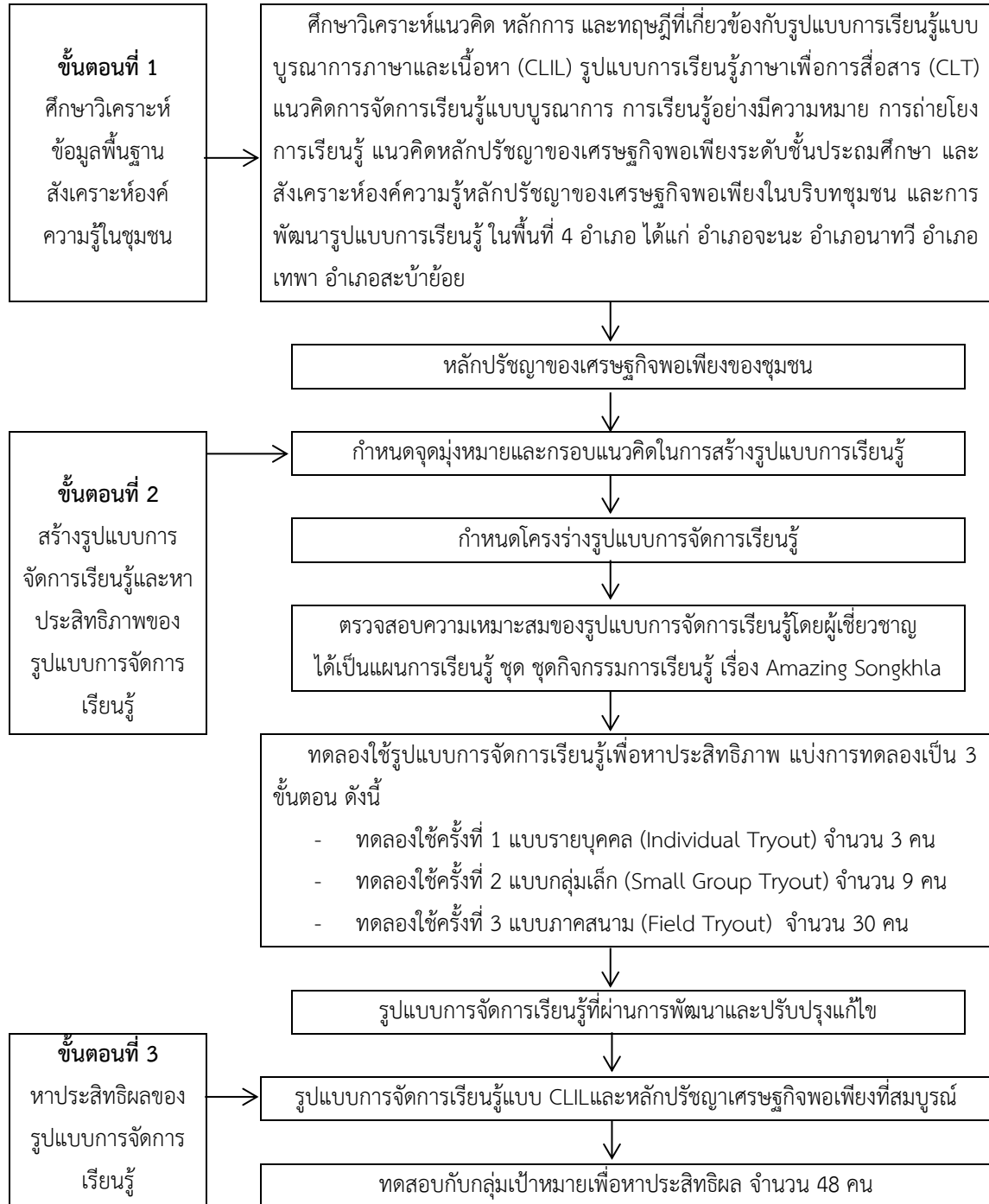

การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning) คือ การนำเอาศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated Curriculum) คือหลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกันทำให้อะลักษณะของแต่ละรายวิชาหมดไป เช่นเดียวกัน การเรียนการสอนที่ดำเนินการด้วยวิธีบูรณาการ เราเรียกว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) คือเน้นที่องค์รวมของเนื้อหา มากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาของครู (สวิตช์ มูลคำ และคณะ. 2543) การสอนแบบบูรณาการคือรูปแบบการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากสอนแบบบูรณาการมีฐานรากมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายและทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ ดังนั้นความรู้ที่นำมาจัดประสบการณ์เรียนรู้จึงต้องเป็นความรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยบูรณาการแบบสอดแทรกวิชาภาษาอังกฤษกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน โดยองค์ความรู้ที่นำมาจัดการเรียนรู้เป็นความรู้ที่มีอยู่ในบริบทชุมชน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีเป้าหมายเพื่อให้สมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี โดยมีหลักการจัดการดังนี้ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน บนพื้นฐานเงื่อนไข คุณธรรมกำกับความรู้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง อย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐาน (ปรียานุธรรมปิยาม, 2558 :3) สารการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้แก่ 1. ผู้เรียนสามารถอธิบายและประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน 2. ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน เช่น การประหยัดพลังงาน ค่าใช้จ่ายในบ้าน 3. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้เรียนรู้วิธีใช้และประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผู้วิจัยนำสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว มาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะพอเพียงควบคู่กับการการรู้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนและทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากบริบทของชุมชน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว เกิดความสนใจในการเรียนรู้ไปสู่การประยุกต์ใช้จริงในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการวิจัย

สรุปขั้นตอนการวิจัยได้เป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 1 ขั้นตอนการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอในเขตจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภोजะนะ อำเภอเทพา อำเภอ นาทวี และอำเภอบันนังสวย เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะทางสังคมที่มีความคล้ายคลึงกัน มีรูปแบบการดำรงชีวิต ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีคล้ายคลึงกัน ดำรงชีวิตแบบสังคมพหุวัฒนธรรม นั่นคือ การผสมผสานของวิถีชีวิตแบบ 2 ศาสนา ระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวไทยมุสลิม ซึ่งเป็นรากฐาน เป็นตัวกำหนดวัฒนธรรมส่วนใหญ่ของชุมชน อาทิ การละเล่น มโนราห์ของชาวไทยพุทธ และลิเกฮูลูของชาวไทยมุสลิม มีภูมิปัญญาและวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ อนุรักษ์ธรรมชาติ การเกษตรแบบผสมผสานปลูกพืชหลากหลายและ หมุนเวียนตลอดปีเพื่อให้มีรายได้ตลอดปี จึงสรุปได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน คือ

- 1) ความพอประมาณ หมายถึง การดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง ไม่ตึงจนเกินไป ไม่หย่อนจนเกินไป ใช้ชีวิตแบบพอดี พอประมาณ พอกิน พอใช้ ถ้ามีเหลือแบ่งปันให้เพื่อนบ้าน มีมากก็นำไปขายสร้างรายได้ และพอประมาณในมิติของเวลา ชาวบ้านบริหารจัดการเวลาชีวิตของตนเองได้อย่างคุ้มค่า โดยวิถีชีวิตของคนในชุมชนจะต้องนอนเร็ว เพราะต้องตื่นประมาณเที่ยงคืนของแต่ละวันเพื่อประกอบอาชีพกรีดยางพารา
- 2) ความมีเหตุผล หมายถึง รูปแบบการใช้ชีวิตที่เต็มเปี่ยมไปด้วยองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับธรรมชาติ กล่าวคือ ภูมิปัญญาของชุมชนส่วนใหญ่มีขึ้นเพื่อการดำรงชีวิตแต่ยังคงอนุรักษ์ รักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำปุ๋ยหมัก EM การประดิษฐ์เครื่องใช้ต่าง ๆ จากหวายหรือไม้ไผ่ที่มีอยู่ในชุมชน การถนอมอาหาร การทำปากตุ๊กแดดเดียว ขนมันสำปะหลังทอดกรอบ เพื่อสร้างมูลค่าเพื่อให้ผลผลิตของชุมชน เป็นต้น จากที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าชุมชนมีการดำรงชีวิตแบบมีเหตุผลมีความรอบคอบ มีการคิดค้นวิธีการที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล กล่าวคือ การทำการเกษตรแบบผสมผสาน คือ การใช้ชีวิตแบบมีภูมิคุ้มกันของคนในชุมชน เนื่องจากอาชีพทำสวนยางพารามีข้อจำกัด เพราะถ้าฝนตกชาวบ้านก็จะขาดรายได้ ดังนั้นชาวบ้านจึงใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้มากที่สุดทำการเกษตรแบบผสมผสานปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อให้มีรายได้ตลอดปี ผู้วิจัยนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาชุมชนมาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและคุณลักษณะพอเพียง

2. สร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและคุณลักษณะพอเพียง และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ โดยการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 1 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารบูรณาการกับเนื้อหาองค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้หลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน และการพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ 2W4C โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Warm up)

เป็นกิจกรรมที่เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน และสนับสนุนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ กล้าถามคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น จากนั้นครูสร้างความสนใจของนักเรียนให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องราวที่ครูกำลังสอน โดยการเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ซักถามคำศัพท์ความรู้เดิมของผู้เรียน โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น การ์ดคำศัพท์ เกม เพลง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 องค์ความรู้ของชุมชน (Content)

ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ได้จากสังเคราะห์องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน และส่งเสริมการเกิดคุณลักษณะพอเพียงในการทำกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ อาทิ การเล่นเกม การตอบทายคำศัพท์ ใบกิจกรรม

ขั้นที่ 3 โครงสร้างการสื่อสาร (Cognition)

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังและทักษะการพูดตามตัวแบบที่สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิต สภาพแวดล้อมทางสังคมของนักเรียน และส่งเสริมการเกิดคุณลักษณะพอเพียงในการทำกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ อาทิ บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ใบกิจกรรม

ขั้นที่ 4 สื่อสาร (Communication)

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนนำทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนำไปปฏิบัติในสถานการณ์ที่หลากหลาย นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ทักษะการฟัง – ทักษะการพูด ภายใต้ขอบเขตเนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน และเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

ขั้นที่ 5 การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์ (Co - Creation)

เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนำความรู้ที่ได้จากการฝึกมาสร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นผ่านการทำงานเป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสิ่งที่ได้เรียนรู้ ได้ผลงานหรือองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดคุณลักษณะพอเพียง

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุป (Wrap up)

เป็นกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและคุณลักษณะพอเพียงที่ได้จากการเรียนเนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน

รูปแบบจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและคุณลักษณะพอเพียง ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Amazing Songkhla โดยมีเนื้อหาจำนวน 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) All About Me การแนะนำตนเอง 2) My Wonderful Songkhla อาชีพในชุมชนและสภาพอากาศ 3) My favorite local dish อาหารและภูมิปัญญาการถนอมอาหาร 4) Our Religion in Songkhla ศาสนาและความเชื่อ

5) My Grandparents' story telling เรื่องเล่าประเพณีและวัฒนธรรม 6) Activities in Songkhla การละเล่นของชุมชน และ 7) How Wonderful it is! มหัศจรรย์มโนราห์

เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนและสร้างคุณลักษณะพอเพียงให้เกิดกับนักเรียน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้จากเนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสื่อสารภาษาอังกฤษให้เป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ นำไปสู่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้จริงและทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและเกิดคุณลักษณะพอเพียง โดยบูรณาการใช้องค์ความรู้ที่ได้จากบริบทของชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ โดยการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ไม่เน้นหลักไวยากรณ์ เน้นการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง - ทักษะการพูด ประกอบไปด้วย เนื้อหาคำศัพท์องค์ความรู้ของชุมชน, บทสนทนา แบบฝึกหัด รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การพูด การฟัง โดยเนื้อหารายละเอียดที่มีความชี้เฉพาะในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา เน้นเกี่ยวกับ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สภาพสังคม เอกลักษณะ ภูมิปัญญา ประเพณีและวัฒนธรรม นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ บอกเล่าเรื่องราวของตนเองและชุมชนของตนเองได้ เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่น อีกทั้งนอกจากนักเรียนจะได้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแล้วนั้น นักเรียนยังได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด คิดอย่างพอประมาณ ความมีเหตุผล คิดอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะพอเพียงจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรมวงศ์, 2556 : 5-20) มีผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ผล
ผลการประเมินความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา	2.90	96.83	คัดเลือก, นำไปใช้ได้
ผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา	4.45	0.65	ระดับดี
ประเมินค่าประสิทธิภาพ	E1	E2	ผล
ค่าประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1)	64.50	65.56	ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80
ค่าประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10)	72.45	72.96	ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80
ค่าประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (1:100)	81.86	82.00	ตามเกณฑ์ 80/80

จากผลของการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ให้มี ได้ค่าประสิทธิภาพ 81.86/82.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเพื่อส่งเสริม ทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นรูปแบบการเรียนการสอนได้

4. ผลการหาประสิทธิผล เปรียบเทียบผลการเรียนโดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบ บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะ ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร

4.1 ผลการหาประสิทธิผลทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพทางการเรียนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารบูรณาการเนื้อหาและภาษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(1-tailed)
หลังเรียน	26.10	2.12	8.96	1.56	39.87 *	0.0000
ก่อนเรียน	17.15	0.99				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน หลังเรียน (ค่าเฉลี่ย 26.10 ระดับดีมาก) สูงกว่า ก่อนเรียน (ค่าเฉลี่ย 17.15 ระดับดี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการหาประสิทธิผลคุณลักษณะพอเพียงของนักเรียน

ตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิผลคุณลักษณะพอเพียงของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารบูรณาการเนื้อหาและภาษา โดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียน เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(1-tailed)
หลังเรียน	25.38	0.98	8.08	1.43	39.25 *	0.0000
ก่อนเรียน	17.29	1.07				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านคุณลักษณะพอเพียงของนักเรียน หลังเรียน (ค่าเฉลี่ย 25.38 ระดับดีมาก) มากกว่าก่อนเรียน (ค่าเฉลี่ย 17.29 ระดับดี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา สรุปและอภิปรายได้ดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่ควรนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา พบว่า เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะทางสังคมที่คล้ายคลึงกันรูปแบบการดำรงชีวิตและศิลปวัฒนธรรมมีความเหมือนกัน มีวัฒนธรรมแบบพหุวัฒนธรรม นั่นคือ การผสมผสานของวิถีชีวิตแบบ 2 ศาสนา ระหว่างชาวไทยพุทธกับชาวไทยมุสลิมของแต่ละพื้นที่เป็นตัวกำหนดวัฒนธรรมเป็นส่วนใหญ่ ภูมิปัญญา และวิถีชีวิต การใช้ชีวิตที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ การเกษตรแบบผสมผสาน ประเพณีที่มีผลมาจากความเชื่อทางศาสนา มีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นองค์ความรู้หลักในการดำเนินชีวิต โดยยึดหลัก ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันในตนเอง นำสิ่งที่ได้มาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา โดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างง่ายได้ โดยการเน้นเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สภาพสังคม เอกลักษณะ ภูมิปัญญา ประเพณีและวัฒนธรรม บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนได้มีกระบวนการคิด และการเรียนที่สอดแทรกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ บอกเล่าเรื่องราวของตนเองและชุมชนของตนเองได้ เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่นส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด คิดอย่างพอประมาณ ความมีเหตุผล คิดอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะพอเพียงเกิดขึ้น

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ชุมชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา สำหรับนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและคุณลักษณะพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 คือ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Amazing Songkhla โดยการใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Content and Language Integrated Learning : CLIL) สามารถส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communication and Cognition) และ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรม (Culture) โดยใช้เนื้อหา (Content) องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสอดแทรกแนวคิด หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนและสร้างคุณลักษณะพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้จากเนื้อหาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสื่อสารภาษาอังกฤษ เน้นการจัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง - ทักษะการพูด ประกอบไปด้วย เนื้อหาคำศัพท์องค์ความรู้ของชุมชน, บทสนทนา แบบฝึกหัด รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การพูด โดยเนื้อหารายละเอียดที่มีความชี้เฉพาะในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา เน้นเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สภาพสังคม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญา ประเพณีและวัฒนธรรม นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ บอกเล่าเรื่องราวของตนเองและชุมชนของตนเองได้ เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่น อีกทั้งนอกจากนักเรียนจะได้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแล้วนั้น นักเรียนยังได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด คัดอย่างพอประมาณ ความมีเหตุผล คิดอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะพอเพียงจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา ที่มีต่อ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ที่ได้บูรณาการใช้องค์ความรู้ที่ได้จากบริบทของชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ โดยการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ไม่เน้นหลักไวยากรณ์ เน้นการจัดการเรียนรู้โดยการให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟัง - ทักษะการพูด ประกอบไปด้วย เนื้อหาคำศัพท์องค์ความรู้ของชุมชน, บทสนทนา แบบฝึกหัด รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจำลองสถานการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การพูด โดยเนื้อหา รายละเอียดที่มีความชี้เฉพาะในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดสงขลา เน้นเกี่ยวกับ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สภาพสังคม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญา ประเพณีและวัฒนธรรม นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ บอกเล่าเรื่องราวของตนเองและชุมชนของตนเองได้ เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่นได้นั้น ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในทุกช่วงเวลาระหว่างเรียน นักเรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะพอเพียง รักเรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ดี เพราะเนื้อหามั่นเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เนื้อหาจากชุมชนเกิดคุณลักษณะ ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดตามหลักปรัชญาที่ได้มาจากชุมชน นักเรียนจึงเรียนรู้แบบสนุก สื่อสารได้ และคิดเป็น มีจิตสำนึกรักถิ่นท้องถิ่น เห็นคุณค่า เข้าใจ และเกิดทักษะตลอดระยะเวลาผ่านการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในท้องถิ่นได้ ส่งผลให้ประสิทธิภาพจากการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ย ที่ 17.15 ที่ระดับดี ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการเรียน

มีค่าเฉลี่ย ที่ 26.10 ที่ระดับดีมาก จะเห็นได้ว่า หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารบูรณาการเนื้อหาและภาษา นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดีขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านคุณลักษณะพอเพียงของนักเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะพอเพียงก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ย ที่ 17.29 ที่ระดับดี ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะพอเพียงหลังการเรียน มีค่าเฉลี่ย ที่ 25.38 ที่ระดับดีมาก จะเห็นได้ว่าหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารบูรณาการเนื้อหาและภาษา นักเรียนมีพฤติกรรมคุณลักษณะพอเพียง ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553) แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549 - 2553). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). ข่าวงการศึกษา : กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.phatthalung2.go.th/myoffice/2557/data/tkk2/25570408_114829_9281.pdf [สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564]
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). “การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน,” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1), 5-20.
- ทศนา แคมมณี . (2553). ศาสตร์การสอน. องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญช ธรรมเปีย. (2558). การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา(พ.ศ.2549 - พ.ศ. 2557). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง จำกัด.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2560.pdf [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2564]
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด . กรุงเทพฯ : อี เค บุ๊คส์.
- อุดม เขยทิวังค์. (2545) หลักสูตรท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- Coyle, D., Hood,P., & Marsh, D. (2010). CLIL - Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press.